

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2/2023
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Китаровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5017/21 од 02.06.2022. године, у седници одржаној 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5017/21 од 02.06.2022. године, у ставовима другом, трећем, четвртном и петом изреке, тако што се одбија, као неоснована, жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 2948/21 од 08.07.2021. године, у ставовима првом, другом и четвртном изреке, а одбија захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног парничног поступка.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5017/21 од 02.06.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2948/21 од 08.07.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је тужена обавезана да јој на име накнаде материјалне штете због мање исплаћених плата за период од 01.09.2015. године, закључно са 23.03.2018. године, исплати износ од укупно 2.298.996,36 динара, са законском затезном каматом која на месечне износе разлика доспева на начин наведен у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на износе из става првог изреке у корист тужиље обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2015. године, закључено са 23.03.2018. године, и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се тужена обавезе да јој на име накнаде нематеријалне штете због мање исплаћене плате за

период од 01.09.2015. године закључно са 23.03.2018. године, исплати износе преко досуђених ставом првим изреке а за износе, са каматом, на начин наведен у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 263.277,45 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење па до исплате, а одбијен је захтев тужиље да се на досуђене трошкове призна законска затезна камата од дана пресуђења па до дана који претходи дану када наступа дејство извршности пресуде.

Допунском пресудом истог суда, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужена да на износе из става трећег изреке у корист тужиље обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2015. године закључено са 23.03.2018. године, и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд перма стопи важећој на дан уплате и то на износе наведене у изреци те пресуде.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 5017/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 2948/21 од 08.07.2021. године, у ставу трећем изреке и допунску пресуду истог суда П1 2948/21 од 04.08.2021. године. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2948/21 од 08.07.2021. године, у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужена обавезе да јој накнади материјалну штету због мање исплаћених плата за период од 01.09.2015. године до 23.03.2018. године, у укупном износу од 2.298.996,36 динара, опредељену у месечним новчаним износима са припадајућом каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе означеним у ставу првом изреке, као и да се обавезе тужена да на износе из става првог изреке у корист тужиље обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2015. године, закључно са 23.03.2018. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – филијала за Град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2948/21 од 08.07.2021. године, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се тужена обавезе да јој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 243.277,45 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, тужиља је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове настале поводом изјављене жалбе у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је изјавила благовремену ревизију на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, побијајући другостепену пресуду у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени

гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиље делимично основана а делимично недозвољена.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије тужиље неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 1. у вези члана 8. истог Закона учињену у поступку пред другостепеним судом, имајући у виду да је другостепена пресуда донета у седници већа на основу чињеничног стања утврђеног у поступку пред првостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је у утуженом периоду била у радном односу на неодређено време код тужене тако што јој је на основу решења од 30.07.2009. године, почев од 01.07.2009. године утврђен укупни коефицијент плате 33.75, који је растао како је она напредовала у служби. Тужилца има статус овлашћеног службеног лица у служби за борбу против организованог криминала (СБПОК), а решењем тужене од 23.06.2009. године, премештена је на радно место „... – Одељења за ...“, у јединици за финансијске истраге службе за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђена је разлика између плате која је у утуженом периоду исплаћена тужилци и припадајуће плате према Уредби о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/2003 ... 114/2014) у две варијанте и то: разлика плате без минулог рада до двоструког износа плате према уредби у износу од 2.298.996,36 динара; разлика од плате са минулим радом до двоструког износа плате према уредби у укупном износу од 2.590.289,36 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиље делимично усвојио тако што је тужену обавезао да јој исплати разлику до двоструког износа плате, без минулог рада, на основу одредбе члана 2. Закона о платама државних службеника и намештетника („Службени гласник РС“, бр. 62/2006 ... 99/2010), члана 146. став 1. и 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/2005, 63/2009), члана 10. и 18. став 1. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 42/02 ... 61/05) и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/2003 ... 114/2014). По мишљењу првостепеног суда, тужени тужилци у утуженом периоду није исплатио плату у двоструком износу, што представља неправилан рад органа тужене па је она одговорна и дужна да тужилци накнади штету на основу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиље за накнаду материјалне штете у износу од 2.298.993,36 динара, са припадајућом каматом, јер је закључио, супротно закључку првостепеног суда, да тужилци не припада досуђена разлика до двоструког износа плате коју је остварила на пословима на радном месту сузбијања привредног криминала у ... у Одељењу криминалистичке полиције – Полицијске управе за ... већ јој припада евентуална

разлика плате на бази двоструке плате из месеца који претходи месецу преласка у службу – јун 2006. године, при чему тужилца није доказала висину свог потраживања јер није предложила допунско вештачење, а била је дужна на основу одредбе члана 228. – 231. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужилце указује да је преиначењем првостепене пресуде другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005 ... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

На основу одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 42/02 ... 61/05), лица која обављају послове и задатке у посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварили на пословима са који су ступили на рад у те организационе јединице док је ставом другим истог члана закона прописано да плате уређује Влада Републике Србије.

Одредбом члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежним за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03 ... 114/2014), прописано је да плата старешине службе и заменика старешина службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у посебној притворској јединици, се обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остварили на пословима са којих су ступили на рад у организационој јединици из члана 1. ове уредбе. На основу одредбе члана 3. став 5. исте уредбе, прописано је да приликом обрачунавања двоструког износа плате у смислу става 1. – 4. тог члана Уредбе, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Запослени који су пре ступања на рад у службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у министарству унутрашњих послова, што је овде случај, имају право на двоструки износ плате коју би остварили на пословима и задацима у том министарству, уз органичење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала. То значи да се двоструки износ плате, у смислу наведене законске одредбе, обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно да свако увећање основне месечне плате на раднијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама. Због тога, није правилно становиште другостепеног суда да основ за обрачун разлике плате у спорном периоду представља двострука плата коју би тужилца остварила у месецу који претходи месецу преласка у службу, односно у јуну 2006. године, без обрачунатог увећања које би остварила на том радном месту. Наиме, другостепени суд погрешно сматра да мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду представља само онај износ који је тужилци исплаћен у месецу који је претходио њеном распоређивању на радно место у Службу за борбу

против организованог кримилана, не узимајући у обзир промене у висини основне плате до којих је дошло у спорном периоду обрачуна, а како је то утврдио вештачењем првостепени суд. У том смислу, у складу са привилним закључком првостепеног суда, тужили припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде у утуженом периоду, према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке, са припадајућом законском затезном каматом и доприносима за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, па је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду, у побијаном, преиначујућем делу, одбио жалбу тужене и у том делу потврдио првостепену пресуду.

Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог, потврђена је и првостепена пресуда у делу одлуке о трошковима првостепеног поступка, који су тужили правилно признати применом одредбе члана 153. став 1., 154. и 163. став 1. – 4. Закона о парничном поступку, а одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије тужиле изјављене против потврђујућег дела другостепене пресуде, применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија, у том делу, недозвољена.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија дозвољена у парницама у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У свим другим случајевима, у парницама из радног односа, о дозвољености ревизије одлучује се на основу одредбе члана 403. став 3. истог закона, у зависности од вредности предмета спора побијаног дела.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужила је поднела 20.09.2018. године а вредност предмета спора је 2.590.289,36 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужиле против потврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

Одлуку садржану у ставу трећем изреке Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. Закона о

парничном поступку. Тужиљи су признати трошкови сразмерно њеном успеху у ревизијског поступку, од 33.000,00 динара на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав ревизије, према важећој Адвокатској тарифи, док јој трошак судске таксе није признат јер тај захтев није опредељен у смислу одредбе члана 163. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић